

UNIWERSYTET W GÓRACH ŚWIĘTOKRZYSKICH

OTWARCIE EUROPEJSKIEGO CENTRUM EDUKACJI GEOLOGICZNEJ

OD POMYSŁU DO REALIZACJI

CZYLI JAK POWSTAWAŁO ECEG W CHĘCINACH

Od pół wieku pokolenia geologów odbywają praktyki w Górach Świętokrzyskich. Teraz studenci i naukowcy będą mogli korzystać z nowoczesnej bazy geologicznej położonej kilka kroków od naturalnych odśnieżeń. W niedalekiej okolicy można spotkać najstarsze skały w Polsce występujące na powierzchni, mające ponad 500 mln lat. Takie okazy w innych miejscach na terenie kraju występują głęboko pod ziemią.

Bazę naukową zapewnił Uniwersytet, gmina Chęciny zaproponowała teren w pobliżu góry Rzepka, a fundusze udało się pozyskać z Unii Europejskiej, z puli przeznaczonej na rozwój województwa świętokrzyskiego.

wartość budowy i wyposażenia:

ponad 35,4 mln zł

finansowanie: 28,5 mln zł z funduszy UE przeznaczonych na rozwój województwa świętokrzyskiego; ponad 5 mln – wkład własny UW pokryty z dotacji MNiSW.

powierzchnia: ok. 6,3 tys. m²

projekt: pracownia WXCA

„Współpracowało nam się bardzo dobrze z województwem, powiatem kieleckim i gminą Chęciny. To że centrum powstaje w tak wyjątkowym miejscu, to nie tylko zasługa władz, ale również mieszkańców osady Korzecko i gminy Chęciny”

— prof. Marcin Pałys,
rektor UW.

„Centrum jest kontynuacją wieletoletniej obecności Uniwersytetu Warszawskiego na ziemi świętokrzyskiej. Od lat naukowcy i studenci przyjeżdżają tu na praktyki. Liczymy, że teraz – dzięki tej wspaniałej bazie dydaktycznej – kontakty uczelni z naszym regionem będą jeszcze silniejsze. Obecność studentów i kadry naukowej nie tylko z kraju, lecz także z zagranicy zaowocuje zwiększonym ruchem turystycznym i nowymi projektami gospodarczymi”

— Adam Jarubas, marszałek województwa świętokrzyskiego.

TERMINARZ BUDOWY

W 10 KROKACH

5 LIPCA 2010

Powstało konsorcjum, którego liderem został UW. Umowę w sprawie przyszłej inwestycji podpisały władze województwa świętokrzyskiego, powiatu kieleckiego oraz miasta i gminy Chęciny.

11 MAJA 2012

Podpisano akt notarialny, dzięki któremu Uniwersytet otrzymał w wieczyste użytkowanie na 99 lat teren o łącznej powierzchni 5,5 hektara. Najbliżsi sąsiedzi centrum, mieszkańcy osady Korzeczek, którzy prawa do tego terenu mieli aż z czasów carskich, zrzekli się swoich roszczeń, co umożliwiło budowę.

LIPIEC 2012

Zdecydowano o realizacji budynku według projektu pracowni WXCA. Doceniono starania o włączenie we wnętrza budynku już istniejące formy krajobrazu.

26 CZERWCA 2013

Zatwierdzono projekt budowlany.

14 PAŹDZIERNIKA 2013

Władze UW oraz województwa świętokrzyskiego podpisały umowę w sprawie finansowania budowy centrum.

21 MARCA 2014

Po zatwierdzeniu projektu i uzyskaniu zgody na budowę można było ogłosić przetarg na wybór generalnego wykonawcy, którym dwa miesiące później zostało konsorcjum trzech firm pod przewodnictwem przedsiębiorstwa Anna-Bud sp. z o.o.

10 CZERWCA 2014

Rozpoczęcie budowy. Zanim zaczęto stawiać fundamenty, trzeba było uregulować status działek, na których powstanie inwestycja. Okazało się, że eksploatowane w latach 70. i 80. złoża dolomitów i kalcytu były nadal ujęte w bilansie zasobów naturalnych Polski.

14 PAŹDZIERNIKA 2014

Wmurowanie kamienia węgielnego. Długą na 45 cm mosiężną tubę, w której umieszczono akt erekcyjny, zamurowano w fundamentach sali konferencyjnej.

13 LIPCA 2015

Zakończenie budowy.

19 PAŹDZIERNIKA 2015

Otwarcie Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej.

CHĘCINY

W SKRÓCIE I PRZEKROJU

To niewielkie miasto położone 14 km na południe od Kielc. Jedną z największych atrakcji turystycznych jest Zamek wybudowany na przełomie XIII i XIV. W swojej historii był twierdzą, więzieniem, a także rezydencją królewską. Odwiedzali go Władysław Łokietek, Kazimierz Wielki czy królowa Bona.

Pomysłów na zagospodarowanie terenu znajdującego się niedaleko Zamku u podnóża Góry Rzepka w Chęcinach było wiele. Kilkanaście lat temu kręcono tam nawet ekranizację *Wiedźmi-
na*. W niecce dawnego kamieniołomu Korzecko mógł powstać amfiteatr lub hotel. Wybudowano Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej UW.

województwo: świętokrzyskie

powiat: kielecki

gmina: Chęciny

powierzchnia: ponad 130 km²

liczba ludności: ok. 15 tys.

turyści: rocznie ok. 100 tys.

„Chęciny, które do tej pory były utożsamiane z gminą o niezwykłych walorach historycznych oraz przyrodniczo-kulturowych, staną się teraz gminą innowacyjną, w której powstają nowoczesne ośrodki badawczo-naukowe. Dzięki centrum Chęciny będą bardziej rozpoznawalne na mapie Polski i Europy. Uniwersytet Warszawski stał się kawałkiem ziemi chęcińskiej, a Chęciny – «poligonem naukowym» dla studentów i badaczy z kraju i zagranicy”

— Robert Jaworski, burmistrz gminy i miasta Chęciny.

„Chcielibyśmy, aby mieszkańcy Korzecka i Chęciny korzystali z centrum, żeby centrum nie było jedynie «obiektem Uniwersytetu na terenie gminy Chęciny», ale miejscem, które przyciąga lokalną społeczność. Studenci będą przyjeżdżać tu na praktyki, naukowcy prowadzić badania, a wycieczki szkolne, które zwiedzają okoliczne atrakcje turystyczne, mogą też poznać kawałek historii nie sprzed setek czy tysięcy lat, ale sięgającej milionów lat, którą można zobaczyć w tym kamieniołomie”

— prof. Marcin Pałys, rektor UW.

GMACH WKOMPONOWANY W KRAJOBRAZ

Od północy centrum graniczy z rezerwatem przyrody nieożywionej. Ściana kamieniotomu ma około 30 metrów, a od południa rozciągają się pola uprawne. Teren, na którym stoi ośrodek, znajduje się na obrzeżach Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego w sąsiedztwie Góry Zamkowej. To obszar chroniony europejskim programem Natura 2000. Wokół występuje około 150 gatunków roślin.

ECEG tworzy pięć budynków o podobnej wielkości i wysokości, które połączone są ze sobą przeszklonym korytarzem. W środku znajdują się część laboratoryjno-dydaktyczna, konferencyjna oraz trzy noclegowe, dla kadry naukowej, studentów i gości (łącznie 170 miejsc). Budynek przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Architekci z pracowni WXCA starali się, aby gmach wkomponował się w otoczenie. Elewacja wykonana jest z miejscowego kamienia, a na dachu – osną murawy kserotermiczne, czyli takie same, jak wokół budynków.

W konkursie European Property Awards gmach wyróżniono pięcioma gwiazdkami. Uznano go za najlepszy budynek użyteczności publicznej w Polsce. W grudniu projekt ECEG będzie reprezentować Europę w etapie światowym.

W części głównej około 8 metrów pod ziemią, w sali konferencyjnej, która może pomieścić 240 osób, wkomponowano duże fragmenty prawdziwych odśnieżeń. To wysokie na 4 metry profile skał dewońskich, najstarsze warstwy występujące w kamieniotomie pochodzące ze środkowego dewonu.

„To tutaj przebiega granica dwóch bardzo ważnych jednostek geologicznych Gór Świętokrzyskich. Pierwsza to tzw. trzon paleozoiczny, czyli utwory od kambru do karbonu. Druga to obrzeżenie permo-mezozoiczne rozciągające się od Chęcina na południe. Styk tych dwóch jednostek geologicznych widać bardzo wyraźnie w wielu odśrognięciach”

— dr Piotr Ziółkowski, pełnomocnik rektora UW ds. inwestycji w Chęcinach, obecnie pełniący funkcję kierownika ECEG.

„Nie bez przyczyny centrum w swojej nazwie ma przymiotnik «europejskie». Ten budynek będzie służyć pracownikom i studentom Uniwersytetu Warszawskiego, ale liczymy na współdziałanie naukowców z innych miast i z innych krajów”

— prof. Marcin Pałys, rektor UW.

„Ogromną zaletą centrum jest dostępna w nim aparatura. Po powrocie z terenu nie trzeba będzie wracać na wydział, wysłać próbki i czekać na ich analizę w innym ośrodku, tylko będzie można przeprowadzić samodzielnie badania w specjalistycznych laboratoriach dostępnych na miejscu”

— prof. Ewa Krogulec, dziekan Wydziału Geologii.

RAJ DLA GEOLOGÓW

Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej to nie tylko baza dydaktyczna dla studentów. Obiekt wyposażony został w nowoczesny sprzęt badawczy, dzięki któremu geolodzy na miejscu mogą prowadzić dokładne obserwacje. Kiedyś próbki wysyłano do innych ośrodków badawczych, teraz zaawansowane analizy geologiczne można wykonywać na miejscu, a korzystaniem ze specjalistycznych laboratoriów interesują się naukowcy z polskich i zagranicznych jednostek.

Na zakup sprzętu dla centrum przeznaczono ponad 4,5 mln zł. Wyposażono je m.in. w georadar i tomograf elektrooporowy służące do określenia budowy geologicznej Ziemi bez konieczności prowadzenia wykopów oraz spektrometr promieniowania naturalnego gamma, dzięki któremu w kilka minut można określić zawartość izotopów promieniotwórczych w skałach.

W budynku dydaktycznym znajdują się pracownie i laboratoria, m.in. chemiczne, komputerowe, geofizyczne, kartowania geologicznego, hydrogeologiczne i mikroskopowe.

W wakacje do Chęciny przyjechali pierwsi studenci na praktyki terenowe. Studenci skorzystają też z centrum podczas roku akademickiego, bo część wykładów, które do tej pory odbywały się w warszawskich salach, również dobrze można przeprowadzić w Chęcinach.

Centrum otwarte też będzie dla gości spoza akademickiego środowiska. Planowane są kursy geologii dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Jest pomysł, aby powstały specjalne szkolenia dla pracowników firm zajmujących się szeroko pojętą geologią, aby osoby pracujące w różnych działach wiedziały nieco więcej o działalności swojego przedsiębiorstwa.

EUROPEJSKIE CENTRUM EDUKACJI GEOLOGICZ- NEJ JEST CZĘŚCIĄ WYDZIAŁU GEOLOGII UW.

„Trudno w Polsce znaleźć teren, na którym nie prowadzimy badań: w Kampinoskim Parku Narodowym, dolinie Wisły, Karpatach, Tatrach, Bieszczadach i Sudetach, a także na Pomorzu. Jednak Góry Świętokrzyskie to zdecydowanie «perła geologii»”

— prof. Ewa Krogulec,
dziekan wydziału.

NIE TYLKO W WARSZAWIE

Odwiedź nas:
www.uw.edu.pl

Redakcja: Biuro Prasowe UW